

Praktiniai pavyzdžiai mokytojams

Susijusi mokomoji medžiaga: M1-T1-MLC4 – Aiškus kontekstas ir struktūruoto klausinėjimo technikos (užklausų rašymas)

1 užduotis – mokytojo savarankiškam mokymuisi

Užduoties tikslas: patirti, kaip užklausos sudedamosios dalys keičia DI atsakymo tinkamumą ir naudingumą.

Pavadinimas: Nuo vienos eilutės prašymo iki struktūruotos užklausos

Užduotis: neaiškios užklausos, susijusios su jūsų pačių pamoka, perrašymas ir abiejų atsakymų palyginimas.

Trukmė: 20–25 minutės

Darbo forma: individualus darbas

Priemonės: ChatGPT, Claude, Gemini ar kitas generatyviojo DI įrankis

Nurodymai:

1. Pasirinkite temą, kurią dėstysite artimiausiomis savaitėmis. Parašykite vienos eilutės užklausą, pvz., „Sukurk užduočių lapą apie suvirinimo darbų saugą.“ Išsaugokite atsakymą.
2. Atidarykite naują pokalbį. Perrašykite prašymą naudodami sudedamąsias dalis (žr. šabloną toliau). Išsaugokite atsakymą.
3. Palyginkite abu atsakymus pagal keturis kriterijus: tinkamumą jūsų mokiniams, lygio atitiktį, techninį tikslumą ir tai, kiek dar reikėtų redaguoti.
4. Atlikite vieną iteraciją: pridėkite vieną apribojimą arba vieną pavyzdį (pvz., įkelkite ankstesnį, jums patinkantį užduočių lapą) ir stebėkite pokytį.
5. Galiausiai paklauskite modelio: „Kokią informaciją turėjai atspėti mano pirmojoje užklausoje?“ ir palyginkite jo sąrašą su sudedamosiomis dalimis.

Užklausos šablonas

Atsakyk kaip ... (vaidmuo). Sukurk ... (užduotis). Mokiniai – ... (lygis). Po pamokos jie turėtų gebėti ... (tikslas). Kontekstas: ... (laikas, įranga, mokymo programa, pridėtas failas). Formatas: ... (lentelė, apimtis, punktų skaičius, kalba). Patikrink, ar ... (vertinimo kriterijai).

Išvados:

- Struktūruota užklausa beveik visada duoda tinkamesnį naudoti rezultatą, nes modeliui tenka mažiau spėlioti.
- Pavyzdžiai ir apribojimai dažnai veiksmingesni nei papildomi paaiškinimai.
- Paties modelio pateiktas „spėjimų“ sąrašas – greita diagnostikos priemonė būsimoms užklausoms tobulinti.

2 užduotis – darbas klasėje su mokiniais

Užduoties tikslas: ugdyti mokinių gebėjimą formuluoti aiškius, kontekstu pagrįstus klausimus ir kritiškai vertinti DI atsakymus.

Pavadinimas: Užklausų detektyvai

Užduotis: mokiniai poromis tobulina neaiškią, su jų profesija susijusią užklausą ir palygina atsakymus.

Trukmė: 30–35 minutės

Darbo forma: darbas poromis, po to aptarimas visa klase

Priemonės: mokyklos patvirtintas DI įrankis (mokytojo demonstracija arba mokinių paskyros – pagal mokyklos taisykles), projektorius

Nurodymai:

1. Mokytojas projektoriumi parodo neaiškią, su mokinių profesija susijusią užklausą (pvz., „Kaip sutaisyti automobilį?“) ir DI atsakymą į ją.
2. Poromis mokiniai surašo, ko trūksta: kas klausia, kokia tiksliai yra užduotis, kokia situacija ir kokio atsakymo reikia.
3. Kiekviena pora perrašo užklausą, panaudodama bent keturias sudedamąsias dalis (vaidmenį, užduotį, kontekstą, formatą).
4. Patobulintos užklauskos išbandomos (tai daro poros arba mokytojas, rodydamas projektoriumi). Poros taip pat prideda sakinį: „Prieš atsakydamas užduok man patikslinančių klausimų.“
5. Aptarimas visa klase: kuri užklausa veikė geriausiai ir kodėl? Kuriame atsakyme buvo klaidų arba trūko saugos informacijos?

Išvados:

- Tikslus klausimas – profesinis įgūdis: ir dirbtuvėse nuo nurodymo kokybės priklauso darbo kokybė.
- DI atsako į tai, ko klausiame: jei nepaklausime apie asmenines apsaugos priemones, jis gali jų ir nepaminėti.
- Atsakymų lyginimas lavina kritinį vertinimą: sklandus tekstas dar nereiškia teisingo teksto.

Pastabos mokytojams:

- Būtina laikytis mokyklos taisyklių ir paslaugų teikėjų nustatytų amžiaus reikalavimų. Jei mokinių paskyros neleidžiamos, užduotis demonstruojama iš mokytojo paskyros.
- Mokiniams primenama niekada neįrašyti į užklauskas asmens duomenų (vardų, adresų, klasės draugų nuotraukų).

Autorių teisės © 2026 VITA konsorciumas

Šia medžiaga galima dalintis ir ją adaptuoti pagal Creative Commons Priskyrimo — Analogiško platinimo 4.0 tarptautinės licencijos (CC BY-SA 4.0) sąlygas.

Finansuojama Europos Sąjungos. Išsakytos nuomonės priklauso tik autoriui(-iams) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Nacionalinės agentūros nuomonę.